

Creativitat per a qui? Artistes, tecnologia i expulsió urbana a l'Est de Londres

Publicat per [Interacció](#) [1] el 21/04/2017 - 10:33 | Última modificació: 16/06/2026 - 09:26

Les ciutats competeixen per atraure talent, innovació i empreses tecnològiques. Sovint ho fan apel·lant a la creativitat, la cultura i la presència d'artistes. Aquest informe analitza què passa quan aquests discursos es converteixen en polítiques urbanes. La conclusió és contundent: els artistes són freqüentment utilitzats com a factor d'atracció territorial, però rarament són els beneficiaris dels processos que contribueixen a desencadenar.

Artists in Tech Cities estudia la transformació de diversos barris de l'Est de Londres vinculada a la creació de l'anomenada *Technology City* i als projectes de regeneració associats als Jocs Olímpics de 2012. El document se centra especialment en els casos de Shoreditch, Silicon Roundabout, Here East i Hackney Wick, espais que havien esdevingut refugis per a artistes gràcies als baixos lloguers i a la disponibilitat de naus industrials abandonades.

La tesi central és que la convergència entre comunitats artístiques i clústers tecnològics no ha generat els beneficis promesos pels discursos de la «ciutat creativa». Al contrari. Els autors sostenen que la cultura i l'art han estat instrumentalitzats com a recursos per revaloritzar sòl urbà, atraure inversió privada i legitimar processos de transformació urbana que acaben expulsant artistes i classes populars.

L'informe qüestiona directament les teories de la «classe creativa» i de la «ciutat creativa» popularitzades per Richard Florida. Segons els autors, les polítiques públiques han assumit que la creativitat pot convertir-se en motor de creixement econòmic i que la concentració d'artistes, dissenyadors, programadors i emprenedors tecnològics genera prosperitat urbana. El problema és que aquesta creativitat acaba redefinida en termes de valor econòmic, emprenedoria i competitivitat, deixant poc espai per a formes de creació que no siguin rendibles o comercialitzables.

Els espais industrials ocupats per artistes sovint esdevenen objecte de noves estratègies de desenvolupament urbà vinculades a l'economia digital.

Un dels aspectes més rellevants és la lectura que fa de la precarietat compartida entre artistes i treballadors de la tecnologia. Tot i les diferències evidents, els autors observen que ambdós col·lectius formen part d'un mercat laboral cada vegada més flexible, fragmentat i dependent del treball autònom, els projectes temporals i la inseguretat laboral. La creativitat es converteix així en una retòrica que amaga noves formes de precarització.

El cas de Hackney Wick resulta especialment il·lustratiu. Presentat institucionalment com un barri creatiu singular i autèntic, veu com els seus estudis, tallers i espais de treball són progressivament substituïts per promocions immobiliàries, oficines, equipaments culturals de gran escala i infraestructures vinculades a l'economia del coneixement. Els artistes contribueixen a generar valor simbòlic, però aquest valor és posteriorment capturat per altres actors.

Llegit des de les polítiques culturals locals, el document planteja una pregunta que és pertinent: què passa quan la cultura deixa de ser considerada un dret, una pràctica social o un espai d'experimentació i passa a ser concebuda principalment com una eina de desenvolupament econòmic? La resposta dels autors és clara. Sense mecanismes de protecció del sòl, dels espais de treball i de les comunitats culturals, les polítiques de creativitat urbana poden acabar debilitant precisament els ecosistemes culturals que afirmen voler impulsar.

Referència

Yeo, S., i Miller, T. (2017). *Artists in Tech Cities*. SPACE i The Institute for Media and Creative Industries,

Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC). Diputació de Barcelona. Montalegre, 7. Pati Manning. 08001 Barcelona. Tel. 934 022 565

Loughborough University London.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: sectors culturals i creatius

Etiquetes: economia de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/creativitat-capturada>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/artists-in-tech-cities-report.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7048>